

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра економіки та менеджменту

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
**СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ В НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕННЯХ**
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій освітньо-науковий (доктор філософії)
галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва)
спеціальність 073 - Менеджмент
(шифр і назва)
Освітньо-наукова програма Менеджмент
(шифр і назва)
спеціалізація _____
(шифр і назва)
вид дисципліни нормативна

(обов'язкова / за вибором)
інститут ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія»

2024 / 2025 навчальний рік

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки
третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії)
 (назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 – Управління та адміністрування

спеціальності 073- Менеджмент

Інформація про кафедру	Кафедра економіки та менеджменту ННІ «УІПА» ХНУ імені В.Н. Каразіна Department of Economics and Management Educational and scientific institute Ukrainian Engineering Pedagogics Academy V. N. Karazin Kharkiv National University сайт кафедри http:// <u>http://econmgmt.uipa.edu.ua/</u>
Інформація про викладача (-ів)	кандидат економічних наук, доцент МАКОВОЗ Олена Володимирівна посилання на профайл викладача: http://econmgmt.uipa.edu.ua/?page_id=1488 електронна пошта: o.makovoz@karazin.ua
Сторінка дисципліни в системі дистанційного навчання	https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=10149
Консультації з викладачем (-ами)	Онлайн консультації: кандидат економічних наук, доцент МАКОВОЗ Олена Володимирівна щовівторка з 17.00 -18.00 за посиланням https://us04web.zoom.us/j/8593574974?pwd=C4jb0UpO6ipEoGqZq6IFl6FvH8HyOY.1&omn=74387058013

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Курс призначено для навчання здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (доктор філософії), за спеціальністю 073 – менеджмент. Програма розрахована на один рік навчання. Курс включає теоретичні (лекційні матеріали) й прикладні (матеріали практичних занять й самостійної роботи). Вивчення дисципліни «Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях» спрямоване на формування знань, умінь та навичок з використання новітніх інформаційних технологій та систем в галузі наукових досліджень для управління трудовими ресурсами, комунікаціями, проектами, підприємством в цілому. Практичне уміння використовувати сучасні інформаційні технології передбачає набуття компетентностей щодо здатності пошуку та використання оригінальних новітніх інформаційних технологій в академічному середовищі.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (доктора філософії) уміння використовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

Дисципліна «Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях» є нормативною дисципліною у циклі підготовки здобувачів та спрямована на набуття таких компетентностей, як:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті;

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- вдосконалення й подальший розвиток знань, навичок і вмінь з використання інформаційних технологій, набутих в обсязі вузівської програми, та їх активізація для здійснення науково-дослідної діяльності.

- формування умінь пошуку, обробки інформації наукового характеру з використанням інформаційних технологій з метою проведення власних досліджень;

- розвиток умінь презентувати результати науково-дослідної діяльності за допомогою сучасних інформаційних технологій в академічному контексті.

1.3. Кількість кредитів

3

1.4. Загальна кількість годин

90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Обов'язкова / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	

3,4	3,4
Лекції	
16 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	
8 год.	2 год.
Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	
66 год.	78 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
0 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Програмні результати навчання:

РН03. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ до курсу. Введення до Інформаційних технологій в науковій діяльності.

Тема 2. Етапи розвитку інформаційних технологій.

Тема 3. Типологія інформаційних систем у менеджменті.

Тема 4. Планування розвитку управлінських інформаційних систем.

Тема 5. Управління інформаційними системами.

Тема 6. Система підтримки прийняття управлінських рішень.

Тема 7. Корпоративні інформаційні системи.

Тема 8. Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Вступ до курсу. Введення до Інформаційних технологій в науковій діяльності.	10	1	1			7		2	0,5			10
Тема 2. Етапи розвитку інформаційних технологій.	11	2	1			7		1	0,5			9
Тема 3. Типологія інформаційних систем у менеджменті.	12	2	1			8		1				9
Тема 4. Планування розвитку управлінських інформаційних систем.	12	2	1			8		1				9
Тема 5. Управління інформаційними системами.	10	1	1			7		1				9
Тема 6. Система підтримки прийняття управлінських рішень.	11	2	1			7		1				9
Тема 7. Корпоративні інформаційні системи.	12	2	1			8		1	0,5			10
Тема 8. Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет.	12	4	1			14		2	0,5			12
Усього годин	90	16	8			66	90	10	2			78

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Прикладні аспекти роботи з інформаційними технологіями	2	0,5
2	Тема 2. Прикладні аспекти роботи з інформацією	2	0,5
3	Тема 3. Використання інформаційних технологій для написання наукових текстів.	2	
4	Тема 4. Пошукова робота щодо визначення особливостей використання інформаційних технологій за темою дисертаційного дослідження.	2	
5	Тема 5. Огляд особливостей й виконання вправ з використання інформаційних технологій в наукових текстах за спеціальністю й анотаціях до них.	2	
6	Тема 6. Огляд особливостей й виконання вправ з використання новітніх обчислювальних систем	2	
7	Тема 7. Виконання практичних вправ з використання пошукових систем	2	0,5
8	Тема 8. Виконання практичних вправ з використання новітніх інформаційних технологій у науковій діяльності. Підготовка до іспиту.	2	0,5
	Разом	16	2

5. Завдання для самостійної роботи

Форми організації самостійної роботи	Форми виконання самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
<i>Підготовка до лекції та практичних занять</i>	Опрацювання конспекту лекцій, джерел навчальної інформації (навчальної літератури) за темою та додаткової літератури	15	19
	Складання тлумачного словника англійською мовою за темою лекції	15	19
	Підготовка до практичних занять шляхом вивчення літератури й конспекту, виконання домашніх завдань	21	19
<i>Виконання самостійних завдань</i>	Виконання завдань для самостійної роботи на сайті дистанційної освіти, підготовка до тестування виконання модульних завдань	15	21
ВСЬОГО:		66	78

6. Теми рефератів

1. Основні концепції, напрямки і перспективи розвитку сучасних інформаційних технологій.
2. Завдання і функції ІС в системі управління.
3. Концепція побудови ІС в Україні.
4. Структура управлінської інформаційної системи.
5. Характеристика функціональної підсистеми інформаційної системи.

6. Характеристика задач, які розв'язуються у функціональних підсистемах інформаційних систем.
7. Характеристика забезпечуючих підсистем інформаційних систем.
8. Організація робіт по створенню, впровадженню та функціонуванню інформаційної системи на підприємствах.
9. Структура та рівні інформаційної сукупності, реквізити і показники.
10. Поняття, призначення, принципи побудови та вимоги до інформаційного забезпечення сучасних організацій.
11. Класифікація управлінської інформації.
12. Кодування інформації.
13. Перелік і структура класифікаторів.
14. Характеристика загальнодержавних класифікаторів.
15. Організація ведення загальнодержавних класифікаторів.
16. Потoki інформації. Схеми потоків інформації.
17. Процедури роботи із даними
18. Позамашинна і внутрішньомашинна база даних інформаційної системи.
19. Вхідні, вихідні, проміжні і постійні масиви інформаційної бази даних.
20. Використання уніфікованої системи документів в інформаційній системі
21. Особливості передачі інформації по каналам зв'язку.
22. Характеристика системи обробки інформації.
23. Структура комплексу технічних засобів інформаційної системи.
24. Обчислювальні мережі та їх рівні.
25. Локальні обчислювальні мережі.
26. Регіональні обчислювальні мережі.

7. Методи навчання

Освітні технології (проблемне навчання, аудіовізуальні технології, технологія студентоцентрованого навчання тощо).

– на лекціях – різні види бесід, розповідь, пояснення, лекція; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний та метод проблемного викладу; ілюстрація та демонстрація;

– на лабораторних роботах – тестування, виконання лабораторних робіт репродуктивного та творчого характеру, моделювання;

– у ході самостійної навчально-пізнавальної діяльності – вивчення навчальної та наукової літератури; інформаційних ресурсів, аналіз, систематизація, класифікація, виконання вправ, пошук відповідей на запитання, складання таблиць.

8. Методи контролю

Поточний контроль: участь в експрес опитуванні, активність у взаємодії під час інтерактивних елементів лекцій, підготовка домашніх завдань до початку практичного заняття, активність у ході виконання вправ на заняттях, участь в обговоренні питань практичного заняття, рецензування, пошук і аналіз матеріалів із застосуванням сучасних технологій і програмних продуктів відповідей інших здобувачів

Підсумковий контроль: екзамен.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Іспит	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Контрольна робота, передбачена навчальним планом (реферат)	Індивідуальне завдання		
20	20	20	-	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 50 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література Основна (базова) література

1. Зелінська, О. В. Інформаційні системи та технології в галузі: навч. посібник/ О. В. Зелінська, Н. А. Потапова, Л. О. Волонтир. - Вінниця: ВНАУ, 2020. - 263 с.
2. Лісовська, Ю. П. Кібербезпека: ризики та заходи: навч. посібник/ Ю. П. Лісовська. - Київ: Кондор, 2019. - 272 с.
3. Лучко, М. Р. Інформаційні системи і технології в обліку й аудиті: навч. посібник/ М. Р. Лучко, О. В. Адамик. - Тернопіль: ТНЕУ, 2016.
4. Харів, Н. О. Бази даних та інформаційні системи: навч. посібник/ Н. О. Харів; Нац. ун-т водного господарства та природокористування). - Рівне: НУВГП, 2018. - 127 с.

Додаткова (допоміжна) література

1. Kužnik, Lea. (2018). Encyclopedia of Information Science and Technology, Fourth Edition Mehdi Khosrow-Pour Information Resources Management Association. 10.4018/978-1-5225-2255-3.ch353.

2. Müller, Vincent. (2020). Ethics of Artificial Intelligence and Robotics. 2020. 1-31.
<https://plato.stanford.edu/entries/ethics-ai/>
3. Rivera-Castro, V., Ojeda-Castro, A., & Valera, J. (2018). Decision Support Systems for the Efficiency Social Networks of Small and Medium Enterprises. International Journal of Computer (IJC), 28(1), 68-74.
<https://ijcjournal.org/index.php/InternationalJournalOfComputer/article/view>
4. Методи та системи штучного інтелекту: навч. посіб. / укл. Д.В. Лубко, С.В. Шаров. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. – 264 с.
5. Методи та системи штучного інтелекту: Навчальний посібник / Уклад. : А.С. Савченко, О. О. Синельников. – К. : НАУ, 2017. – 190 с.
6. Нестеренко О.В. Інтелектуальні системи підтримки прийняття рішень: навч. посібн./ О.В. Нестеренко, О.І. Савенков, О.О. Фаловський. За ред. П.І. Бідюка. – Київ: Національна академія управління. – 2016. – 188 с.
7. Приймак В. М. Управління проектами. Навчальний посібник. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2017.– 464 с.
8. Томашевський О. М. Інформаційні технології та моделювання бізнеспроцесів : навч. посібн. / О. М. Томашевський, Г. Г. Цегелик, М. Б. Вітер, В. І. Дудук. — К. : Центр учбової літератури, 2015. — 296 с.
9. Томашевський О. М., Цегелик Г. Г., Вітер М. Б., Дудук В. І. Інформаційні технології та моделювання бізнес-процесів : навч. посіб. К.: «Видавництво «Центр учбової літератури». 2018. 296 с.
10. Фетісов В. С. Пакет статистичного аналізу даних STATISTICA: навч. посіб. / В. С. Фетісов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. – 114 с.
11. Чекотовський Е. В. Статистичні методи на основі Microsoft Excel 2016 : навч. посіб. К.: Знання. 2018. 407 с.
12. Яковенко О.І. Управління проектами та ризиками: Навчальний посібник / О.І. Яковенко. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 196 с.

Методичне забезпечення

1. Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях: конспект лекцій для здобувачів ступеня доктора філософії денної та заочної форм здобуття освіти спеціальності 073 Менеджмент / Ю. В. Федорова ; Укр. інж.-пед. акад. – Харків : УІПА, 2022. – 57 с.
2. Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях: метод. вказівки до проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти денної та заоч. форм здобуття ступеня доктора філософії спеціальності 073 Менеджмент / Укр. інж.-пед. акад. ; упоряд.: Ю. В. Федорова. – Харків: УІПА, 2022. – 15 с.
3. Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях: метод. вказівки до організації та планування самостійної роботи для здобувачів ступеня доктора філософії денної та заочної форм здобуття освіти спеціальності 073 Менеджмент / Укр. інж.-пед. акад.; упоряд.: Ю. В. Федорова. – Харків : УІПА, 2022. – 21 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.researchgate.net/> – ResearchGate.
2. Перелік електронних ресурсів з безкоштовним доступом
http://www.dut.edu.ua/uploads/p_96_50439215.pdf

Зміст силабусу відповідає робочій програмі навчальної дисципліни.

**Завідувач кафедри,
д.е.н., професор**

Вікторія ПРОХОРОВА